

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Jubilea a zprávy

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 33 (1988), No. 5, 285--287

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/138327>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1988

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

a přes Drážďany odcházejí do Wechselburgu (tam Radon působí na soukromé univerzitě) a později do Innsbrucku.

Od r. 1946 působil Radon jako profesor na vídeňské univerzitě, kde vykonával krátce funkci děkana a později v r. 1954 rektora. V r. 1939 byl zvolen členem korespondentem a v r. 1947 řádným členem Rakouské akademie věd. V Akademii i v Rakouské matematické společnosti zastával významné funkce.

Johann Radon zemřel 25. května 1956.

Dílo, které vytvořil, se svým významem zařadilo mezi trvalé hodnoty matematického poznání. Pojmy a výsledky, kterých dosáhl, často nesou jeho jméno: Radonova míra, Radonova transformace, Radonova věta, Radonova křivka, Radonova ekvivalence, Radonova-Nikodymova věta (resp. vlastnost), Radonova norma, Radonovo schéma v teorii potenciálu...

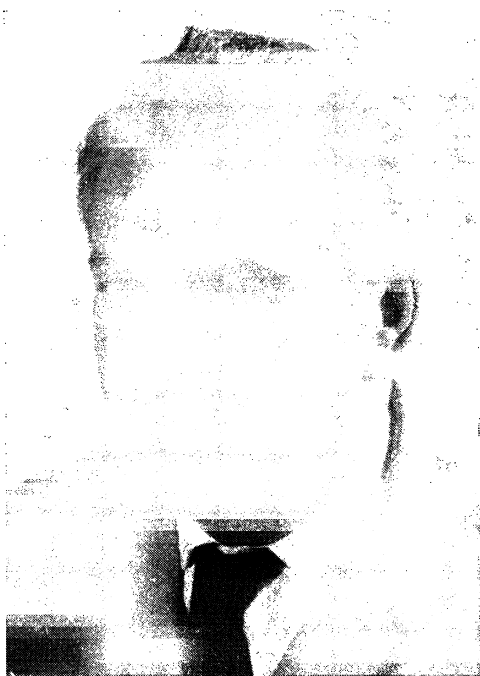
Svou vědeckou činností Johann Radon patří mezi nejvýznamnější rakouské vědce a mezi čelné představitele matematiky 20. století.

jubilea & zprávy

Rukopisy článků k osobním výročím nebo k výročím institucí musí být redakci dodány 9 měsíců před datem výročí, mají-li být publikovány včas.

JAROSLAV DUCHOŇ
PĚTASEDMDESÁTILETÝ

Dne 25. května 1988 se dožil významného životního jubilea náš vynikající učitel matematiky a skvělý člověk, profesor Jaroslav Duchoň. Svou celoživotní náročnou a odpovědnou dráhu učitele matematiky zahájil v roce 1936 potom, co absolvoval příbramskou reálku a Státní pedagogickou akademii v Praze. Od roku 1942 působil trvale na školách v okolí Berouna. Nejprve jako učitel matematiky, výtvarné výchovy a rýsování, později pak i jako ředitel ZDŠ v Králově Dvoře u Berouna. Kromě svého úvazku na základní škole však předával své vědomosti také studentům střední pedagogické školy v Berouně, s nevšedním elánem vedl různé zájmové kroužky a organizoval matematické soutěže.

Soudruh Jaroslav Duchoň řadu let pracoval ve školské komisi při MNV v Králově Dvoře u Berouna, byl okresním metodikem matematiky. Od vzniku matematické olympiády až do jejího 20. ročníku stál nepřetržitě v čele okresního výboru MO v Berouně. Jeho zásluhy byly v roce 1969 oceněny udělením titulu „Vzorný učitel“.

Odchodem do dôchodu v roce 1973 však pedagogická činnosť soudruha Duchoně nekončila. I nadále pôsobil jako učiteľ na SEŠ v Berouně. Ještě v tomto roce uplatňoval své bohaté zkušenosti a řídil pravidelnou celoroční soutěž pro studenty školy — zájemce o matematiku. Profesor Jaroslav Duchoň byl a je příjemným, tolerantním kolegou, oblíbeným učitelem, který si získal řadu žáků, jimž dokázal podat látku poutavou formou.

Přejeme proto soudruhu Duchoňovi do dalších let pevné zdraví, neutuchající životní elán a plno sil, oprávněné pocity radosti a hrdosti z úspěchů těch, kterým pomáhal najít jejich místo v životě a otevřel jim cestu k tajům a krásě matematiky.

Milan Trch

SPRÁVA O 2. MEDZINÁRODNOM SYMPÓZIUM „MATHEMATICAL MODELLING OF LIVER EXCRETORY PROCESSES“ V PIEŠŤANOXH V DŇOXH 7.—11. 9. 1987

V dňoch 7.—11. septembra 1987 sa uskutočnilo v priestoroch ubytovacieho zariadenia ŠPTÚ v Piešťanoch na Slnave druhé medzinárodné sympóziom na interdisciplinárnu tému „Matematické modelovanie pečenej chromoexkrécie“ („Mathematical Modelling of Liver Excretory Processes“), ktoré bolo zároveň 13. sympóziom Slovenskej kybernetickej spoločnosti pri SAV pod názvom „Expertné systémy a kybernetické modelovanie biologických procesov“ („Expert Systems and Cybernetic Modelling of Biological Processes“).

Sympózia sa zúčastnilo 17 popredných odborníkov z celého sveta, a to z dvoch záujmových okruhov — boli to lekári a biológovia so vzdelaním a záujmom o fyziku, matematiku, kybernetiku a výpočtovú techniku na jednej strane a inžinieri v oblasti výpočtovej techniky, kybernetiky, fyzici a matematici, ktorí pracujú s biologickými systémami v biologickej a biomedicínskej aplikácej sfére na strane druhej. Účastníci diskutovali tiež otázky výchovy odborníkov, a to tak graduálnej, ako aj postgraduálnej výchovy. Ukazuje sa, že je aktuálne skľbiť tvorivý potenciál odborníkov oboch diametrálne odlišných oblastí, odborníkov, ktorí prešli odlišným výchovno-vzdelávacím procesom

na riešenie naliehavých interdisciplinárnych úloh. Dôkazom toho bol i veľký záujem a účasť na panelovej diskusii. Na technických a matematicko-fyzikálnych fakultách vzniká pri výchove odborníkov zaujímavý priestor pre prípravu takých odborníkov, ktorí budú schopní efektívne a na vyššej úrovni nadviazať riešiteľský dialóg bez zbytočných časových strát, ktoré vznikajú pri preškolení inžinierov a matematikov na prácu v biologickom prostredí.

Celkovo sa sympózia zúčastnilo 51 účastníkov, z toho bolo 17 zo zahraničia. Každý zo zahraničných účastníkov mal aspoň jednu prednášku, domáci účastníci boli zväčša spoluautormi prihlásených referátov.

Prvý deň 7. 9. 87 odzneli v plenárnej časti sympózia 3 vyžiadané referáty, z ktorých každý charakterizoval jednu zo sekcií sympózia. Prednáška profesora E. RODRIGUEZ GARAYA o modelovaní perfundovanej pečene kravy, ako aj o ďalšom spracovaní experimentálnych údajov na počítači na univerzite v Rosariu v Argentíne zahájila odborný program prvého dňa sympózia. Patrila do sekcie Modelovanie biologických procesov. Prednáška profesora H. KAWASAKIHO z Japonska sa zaoberala rôznymi klinickými pečenejovými testami v Japonsku a ich následným vyhodnotením pomocou výpočtovej techniky. Prednáška bola zo sekcie Klinické aplikácie. Tretiu prednášku pre sekciu Expertné systémy mal ing. RNDr. M. POPPER z Výskumného ústavu lekárskej bioniky v Bratislave. Kritickým spôsobom vysvetlil možnosti expertných systémov v medicíne a skúsenosti so systémom D-CODEX.

V rámci sekcie Modelovanie biologických procesov odzneli referáty najmä z problematiky modelovania pečenejových procesov. Veľký záujem vzbudila prednáška profesora A. J. BRACKENA z Austrálie s názvom *The distributed model of hepatic elimination*. Hovoril v nej o analytickom modeli dynamických funkcií pečene. Ing. L. DEDÍK, CSs., s kolektívom spoluautorov z ČSSR a zo SFRJ sa venovali komplexu prednášok s názvami *Regression dynamic model of liver dye excretion*, *Simulation model of liver dye excretion*, *Nonstandard dynamic model of liver dye excretion*. RNDr. A. OTTOVÁ, CSs., a doc. ing. Š. NEUSCHL, CSc. (ČSSR), oboznámili prítomných vo svojom príspevku s názvom *Models of the gastrointestinal tract* s problematikou kompartmentových mo-

delov gastrointestinálneho traktu. RNDr. J. POLEDNA, CSc., z Centra fyziologických vied SAV, Bratislava prednášal na tému *Model of regulatory mechanisms in activation of contraction at subcellular level*.

V sekcii Klinické (a biomedicínske) aplikácie mal úvodnú prednášku profesor R. A. WEISIGER z USA na tému *Rate limiting steps in the hepatic transport of albumin-bound substances*. Prof. H. SHIBATA z Japonska prednášal na tému *Studies on the indocyanine green test in Japan*. Ďalej v tejto sekcii odzneli prednášky kolegov z NDR.

Dr. P. HULEK, CSc., prednášal za autorský kolektív z Hradca Králové na tému *A new simple method to carry out and evaluate the test with exogeneous dyes*. Z Veľkej Británie odzneli v tejto sekcii 2 prednášky. Prvú mal dr. D. S. HEWICK z Dundee (Škótsko) na tému *The influence of drug specific antibodies on biliary drug elimination*. Druhú prednášku mala dr. H. J. WEST z Londýna z oblasti veterinárnej medicíny na tému *Clinical applications of liver dye excretory tests*. Dr. M. INOUE z Japonska referoval na tému *Hepatic transport of organic anions in analbuminemic rats*. Prof. MUDr. P. PŘIKRYL, CSc., z Brna prednášal na tému *Cluster analysis modelling of mechanism in cellular and subcellular level*. Prof. B. MILUTINOVICH z Nového Sadu (SFRJ) mal prednášku na námety *Effect of induction on hepatic transport of sulfobromophthalein*.

Potom nasledovala tretia nosná sekcia sympózia pod názvom *Expertné systémy*. V rámci tejto sekcie prednášal ing. P. PIŠ, CSc., na témy *Expert systems in medicine: Formalized model*, *Expert systems in medicine: Input information evaluation* a *Expert systems in medicine: Inductive learning*. Veľmi názornou a základné pojmy vysvetľujúcou bola prednáška MUDr. J. STANEKA z VÚLB v Bratislave na tému *New trends in medicinal knowledge representation*. Ing. J. GALKO z Bratislavy mal prednášku na tému *Expert systems in medicine and logic programming*. Sériu prednášok v tejto sekcii uzavrel MUDr. P. MASARYK z Piešťan dvoma prednáškami na témy: *Consulting system in rheumatology* a *Fuzzy sets in treatment of systemic Lupus erythematosus*. Podrobnosti o príspevkoch sú v Zborníku príspevkov SKS (Slovenskej kybernetickej spoločnosti).

Záverom treba uviesť, že aj keď aplikačný

priestor predstavovali živé objekty, v príspevkoch a v diskusiách sa kládol dôraz na biofyzikálne a matematické metódy, ako aj na použitie počítačov a modelovanie. Sympóziu tak vytvorilo zaujímavý rámec využitia týchto metód v biológii a v medicíne.

Š. Neuschl, A. Ottová

Zprávy o jednorázových akciách je treba dodávať redakcii do 1 mesiaca od skončenia akcie.

PROFILY ODMENENÝCH V SÚŤAŽI MLADÝCH MATEMATIKOV JSMF 1987

I. cena

RNDr. MARTIN ŠKOVIERA

Katedra teoretickej kybernetiky, Matematicko-fyzikálna fakulta, UK Bratislava

(* 29. 11. 1957 v Humpolci, Matematicko-fyzikálna fakulta UK 1981, RNDr. 1981)

Odmenené práce:

[1] *Equivalence and regularity of coverings generated by voltage graphs, Graphs and Other*